

[Svend Erik Hovmand]

hvilket jo har været tilfældet. Jeg synes, lovforslaget er blevet bedre af det. De ændringsforslag, som nu foreligger, og ikke mindst de bemærkninger, der gøres i betænkningen fra flertallet, er udtryk for en forbedring af lovforslaget.

Jeg vil gerne her pege på nogle enkelte områder, som jeg synes har væsentlig værdi, ikke mindst for os i venstre. Jeg vil gerne pege på spørgsmålet om omgivelsesfredning. Det har jo været et område, som har givet anledning til megen diskussion. Her har vi, synes jeg, fået en formulering i betænkningen, som klart fastslår, hvilke hensyn man må tage og bør tage til landbrug specielt i forbindelse med en sådan omgivelsesfredning. Vi har med dette lovforslag og med den betænkning, som her afgives, fået skabt en sammenhæng mellem de skattemæssige regler og de bygningsfredningsmæssige regler også i lovgivningsmæssig henseende. Jeg tror, alle, som har interesseret sig for bygningsfredningssspørgsmål, helt klart er opmærksom på, at der er en sammenhæng. Nu er det blevet fastslået i betænkningen, og jeg er overbevist om, at man ønsker at følge den udvikling, som det nye lovforslag vil bidrage til, med megen opmærksomhed fra henholdsvis miljøministerens og skatteministerens side.

Vi har selvsagt hele tiden været glade for, at dette lovforslag er udtryk for et samarbejde mellem kulturministeriet og miljøministeriet. Museerne er kommet med ind i første række, også i den daglige administration af denne lovgivning. Vi glæder os over, at det er lykkedes – det er noget, som vi også fra venstres side har lagt megen vægt på – at få de lokalhistoriske arkiver med i dette arbejde. Jeg er overbevist om, at det meget store, uegennyttige arbejde, der gøres i de mange lokalhistoriske arkiver landet over, kan have overordentlig stor værdi, kan have overordentlig stor betydning for det bygningsfredningsmæssige arbejde rundt omkring. Vi har som bekendt »kun« 130 museer, men vi har omkring 250 lokalhistoriske arkiver, som bag sig har en betydelig forsamling af aktive mennesker, der lever med i det lokalhistoriske arbejde. Jeg tror, det er meget værdifuldt, at de bysamfund, de områder, der ikke er dækket ind af et museum, kommer med i arbejdet gennem de lokalhistoriske arkiver.

Problemet med retskendelsen er også blevet løst. Jeg vil gerne pege på § 12, stk. 1,

som drejer sig om, at ejeren kan kræve en statsovertagelse. Diskussionen i udvalget gik på, hvorvidt der skal være mulighed for at overtage »bygningen« eller »ejendommen«. Denne paragraf har jo givet anledning til overordentlig megen debat. Jeg vil gerne her pege på, hvad der fremgår af betænkningen vedrørende dette spørgsmål. Det fremgår her meget klart, at denne bestemmelse, hvorefter staten skal kunne overtage hele ejendommen, først vil kunne træde i kraft, når man har undersøgt alle andre muligheder. Der lægges her helt klart op til, at i tilfælde, hvor hele ejendommen skal overtages, skal det normalt ske på frivillig basis, altså efter aftale mellem parterne, det vil sige med ejerens indforståelse. Ejeren skal være indforstået med, at staten i givet fald må overtage hele ejendommen.

Kun i helt ekstraordinære tilfælde – det fremhæves i betænkningen nederst på side 2 – kan der blive tale om, at man går ind uden ejerens accept. Det kræver, at sagen ikke bare behandles administrativt, men virkelig forelægges ministeren til ministerens afgørelse. Der bliver altså tale om meget, meget, meget få eksempler, om nogen overhovedet.

Jeg synes, det er vigtigt her at få understreget dette meget kraftigt, og jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at f. eks. slægtsgårde ikke er i farezonen, i modsætning til, hvad der generelt fastslås i det konservative betænkningsskema. Det er ikke tanken, at en hel gruppe af ejendomme skal komme i farezonen på baggrund af en sådan paragraf, det har i hvert fald ikke været vores hensigt. Det har været vores hensigt, at det kun skal ske i helt specielle tilfælde, hvor der ud fra et helt klart overordnet samfundsmæssigt synspunkt er et markant ønske om at overtage en ejendom, men først efter at sagen har været forelagt for ministeren. Ministerens afgørelse træffes under det ansvar, som gælder enhver ministerafgørelse. Jeg er overbevist om, at hvis der virkelig bliver en sag af den karat, som har nogen betydning, så vil den også give anledning til debat i dette ting, og jeg tror, enhver minister til enhver tid vil kende sit ansvar i en sådan sag. Derfor er vi ikke betænkelige ved denne paragraf efter den opstramning, som også bemærkningerne i betænkningen er udtryk for.

Jeg skal i det hele give tilslutning til lovforslaget, som det ligger, og til de ændrings-